

Sırp lar Dayton'a imza koymadı

Sırp lider Dodik'in Bosna'yı parçalama planını dile getirmesi, savaşı sonlandıran Dayton Barış Antlaşması'nı yeniden gündeme taşıdı. 14 Aralık 1995'te imzalanan antlaşmayı Yugoslavya Dışişleri Bakanı Milan Milutinović'in imzalaması, Sırp ların geçmişten beri savaş yanlısı olduğunu gözler önüne serdi.

BALKANLAR, Sırp lider Milorad Dodik'in ayrılıkçı söylemleri sebebiyle gergin günler yaşıyor. Dodik'in Bosna-Hersek Federasyonu'nu oluşturan iki etnitten biri olan Sırp Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ilan edeceği ve kendi ordusunu kuracağını açıklaması Sırp ların "savaş isteyen" tutumunu gözler önüne serdi.

KRAJİSNİK ANTLAŞMAYI REDDETTİ

Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte, Yugoslavya'nın da Batı'nın zorlamasıyla parçalanması ile Sırbistan, Hırvatistan, Bosna Hersek, Makedonya, Karadağ ve Slovenya bağımsızlıklarını ilan etti. Bosna-Hersek

müzakereler sırasında Slobodan Milošević ile sık sık "çatışma içinde olduklarını" doğruluyor. Hatta raporlar Bosnalı Sırp temsilcilerinin savaşa devam etmeye hazır olduğunu belirtiyor. Dayton'un imzalanmasın-

kullanılmıştı. Yaşananlar Sırp ların Dayton'a gönderdiği heyette derin görüş ayrılıkları yaşandığının göstergesi olarak kabul edildi.

NATO'NUN BASKISI PES DEDİRTTİ

Yaşananlar, nihai anlaşmaya fazla etkilemedi. Milošević ve Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'nin (FRY) antlaşmayı imzalayacağı konusunda anlaşmaya varılmıştı. Dayton

nun anayasal hakkı olduğunu ve hiçbir zaman yürürlükten kaldırmadığını iddia etmişti.

"BOSNA'NIN PARÇASI OLACAGIZ"

Barış, istikrar ve anayasal meşruiyet için çabaladığını ve Sırp Cumhuriyeti'nin anayasa kapsamında sahip olduğu yetki-lerle Bosna'nın bir parçası olarak kalacağını söyledi. Dodik, antlaşmayı imzalayacağı konusunda "Soylenen bazı şeyler gerçeği

bağımsızlıklarını Dayton'un imzalanmasından sadece bir gün sonra Dusan Stojanovic Associated Press'e (AP), antlaşmanın nihai taslağı tartışılırken Milošević'i terslediğini yazdı.

SIRP HEYETİNDE ÇATLAKLAR

Cocuk katli Milošević antlaşmayı tarihi olarak nitelendirildi ve savaşın sonu anlamına geldiğini ifade etti. Ancak antlaşmanın imzalanmasından birkaç dakika sonra Krajsnik, "haritaların kötü ve itaatkâr olduğunu" savunmuştu. Krajsnik, daha sonra yaptığı açıklamada "Cumhurbaşkanı Milošević'i kimsenin böyle bir planı imzalamaya hakkı olmadığı konusunda uyardık. "Heyetimiz planı kabul etmedi ve bu konuda hemfikiriz" ifadelerini

olduğunu belirtiyor. Dayton'un imzalanmasında sadece bir gün sonra Dusan Stojanovic Associated Press'e (AP), antlaşmanın nihai taslağı tartışılırken Milošević'i terslediğini yazdı.

"ORDU KURMAK ANAYASAL HAKKI"

Krajsnik'in halefi Bosna-Hersek Devleti Konseyi Sıro Uyesi Dodik, geçtiğimiz günlerde BBC'ye verdiği bir röportajda, Bosna devletinin anayasa uyarınca Silahlı Kuvvetleri olmadığını ve Dayton Barış Antlaşması'nın toplumların kendi ordularına sahip olmalarına izin verdiği savunmuştu. "Bu Sırp Cumhuriyeti'nin ordusu kurulacağı anlamına geliyor?" sorusuna Dodik, bu-

may imzalayacağı konusunda anlaşmaya varılmıştı. Dayton Antlaşması Krajsnik yerine Sırp Cumhuriyeti adına dönemin Yugoslavya Dışişleri Bakanı Milan Milutinović tarafından imzalandı. 14 Aralık'ta Dayton Antlaşması, NATO ve Sırbistan'ın baskısı altında Krajsnik belgeleri imzaladı.

"ORDU KURMAK ANAYASAL HAKKI"

Krajsnik'in halefi Bosna-Hersek Devleti Konseyi Sıro Uyesi Dodik, geçtiğimiz günlerde BBC'ye verdiği bir röportajda, Bosna devletinin anayasa uyarınca Silahlı Kuvvetleri olmadığını ve Dayton Barış Antlaşması'nın toplumların kendi ordularına sahip olmalarına izin verdiği savunmuştu. "Bu Sırp Cumhuriyeti'nin ordusu kurulacağı anlamına geliyor?" sorusuna Dodik, bu-

masında şu ifadeleri kullanmıştı: "Soylenen bazı şeyler gerçeği yansıtmaz. Sırp Cumhuriyeti topraklarında Bosna ordusu yok, çoğunluğu Sırp olan var. Sırp Cumhuriyeti'ndeki Bosna Silahlı Kuvvetleri'nin üyelerinin yüzde 90'ı Sırp iken kısılları kapatmaya gerek yok."

"Tek çözüm barış"

ABD'li Gabriel Escobar ile görüşmesine rağmen geri adım atmayan Dodik, "Tehdit etmenin hiçbir sonucu olmaz" açıklamasını yaptı. Bosnalı Sırp lider Milorad Dodik, Ankara'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile gerçekleştirildiği görüşmenin ardından yaptığı açıklamada görüşmede barışın bir alternatifi olmadığını ve tehdit ve güç kullanımını yoluyla hiçbir problemin çözümü kavuşturulamazacağını ifade ettiğini söyledi. Erdoğan'ın Bosna Hersek'teki durumdan haberdar olduğunu ve Ankara'daki toplantıda kendisinden siyasi süreçle ilişkin taleplerini söylediğini söyledi. Erdoğan'ın Bosna Hersek ve bölgenin tamamında barışa ihtiyaç var, bunda şüphe yok. Fakat yerel faktörlerin mevcut meselelere ilişkin diyalogunu mümkün kılacak doğal bir durum ortaya çıkması için mümkün olan her şeyin yapılması gerekiyor" diye konuştu.

